

วิกฤตสภาพภูมิอากาศ...ภัยคุกคามเศรษฐกิจโลกท่ามกลางสงครามการค้าที่ร้อนระอุ

โดย ฝ่ายวิจัยธุรกิจ

ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (EXIM BANK)

โลกในยุคปัจจุบันกำลังเผชิญกับความท้าทายรอบด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งความกังวลที่เพิ่มขึ้นจากมาตรการภาษีตอบโต้ (Reciprocal Tariffs) ของสหรัฐฯ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและการค้าโลกในหลายมิติ แต่ภายใต้ความตึงเครียดที่ตึงเครียดต่อการค้าโลกที่ร้อนระอุนี้ กลับมีภัยเงียบที่กำลังคุกคามเสถียรภาพของเศรษฐกิจโลก นั่นคือ **วิกฤตสภาพภูมิอากาศที่รุนแรงขึ้น** ซึ่งคุกคามความเสียหายทางเศรษฐกิจอย่างคาดไม่ถึง สอดคล้องกับรายงาน Climate Risk Index (CRI) 2025 ที่ฉายภาพถึงความเปราะบางของเศรษฐกิจโลกต่อภัยพิบัติทางธรรมชาติที่รุนแรงขึ้น โดยในช่วงปี 2536-2565 ได้เกิดเหตุการณ์สภาพอากาศสุดขั้วมากกว่า 9,400 ครั้ง และสร้างความเสียหายทางเศรษฐกิจรวมกว่า 4.2 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

รายงาน CRI 2025 ได้แบ่งประเทศที่ได้รับผลกระทบมากที่สุดเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ **กลุ่มแรก** ประเทศที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ที่ผิดปกติรุนแรง อาทิ โดมินีกา ฮอนดูรัส และเมียนมา และ**กลุ่มสอง** ประเทศที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นซ้ำ ๆ อาทิ จีน อินเดีย และฟิลิปปินส์ โดยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศมีส่วนทำให้เกิดเหตุการณ์ภัยพิบัติที่เกิดขึ้นไม่บ่อยนักกลายเป็นภัยคุกคามที่เกิดขึ้น จนก่อให้เกิดภาวะปกติใหม่ (New Normal) ที่โลกต้องเผชิญ ทั้งนี้ ผลกระทบทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่รุนแรงยังสร้างความเสียหายในหลายภาคส่วน ซึ่งสามารถพิจารณาได้ในมิติต่าง ๆ ดังนี้

- **ผลกระทบต่อเศรษฐกิจโลกโดยรวม** รายงาน CRI 2025 ได้ประเมินความเสียหายจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศต่อเศรษฐกิจโลกว่า อาจสูงถึง 38 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐฯต่อปีภายในปี 2593 โดยเป็นความเสียหายในภาคเกษตรกรรม โครงสร้างพื้นฐาน และระบบสาธารณสุข ซึ่งความสูญเสียทางเศรษฐกิจที่รออยู่ในอนาคตเป็นสัญญาณเตือนให้ทุกภาคส่วนต้องเร่งดำเนินการอย่างจริงจังเพื่อลดภาวะโลกร้อน

- **ภาระทางการเงินในการฟื้นฟูความเสียหาย** การฟื้นฟูความเสียหายจากผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศต้องใช้งบประมาณจำนวนมาก ซึ่งรายงาน CRI 2025 มีการประเมินตัวเลข Climate Finance Needs สำหรับการฟื้นฟูความเสียหายจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในประเทศกำลังพัฒนาจะเพิ่มขึ้นจากราว 0.116-0.435 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐฯในปี 2563 เป็น 1.13-1.74 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐฯในปี 2593

- **ต้นทุนประกันภัยมีแนวโน้มสูงขึ้น** ภัยธรรมชาติที่รุนแรงขึ้นกำลังสร้างแรงกดดันต่อระบบประกันภัยทั่วโลก โดยบริษัทประกันภัยต้องเผชิญกับภาระการจ่ายสินไหมทดแทนที่สูงขึ้น ซึ่งอาจนำไปสู่การปรับตัว อาทิ การเพิ่มเบี้ยประกันภัย การยกเลิกให้ความคุ้มครองด้านภัยธรรมชาติ โดยข้อมูลจาก Gallagher Re บริษัทประกันภัยระดับโลกระบุว่า ในปี 2567 ความเสียหายจากภัยพิบัติทางธรรมชาติทั่วโลกสูงถึง 4.17 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยหน่วยงานประกันภัยได้ชดเชยความเสียหายจากจำนวนดังกล่าวเป็นมูลค่า 1.54 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

หากพิจารณารายงาน CRI 2025 พบว่า ประเทศขนาดใหญ่ต่างได้รับผลกระทบรุนแรงกันถ้วนหน้า ไม่ว่าจะเป็น **จีน** ซึ่งอยู่อันดับ 2 ของดัชนี CRI ระยะยาวปี 2536-2565 ส่วนหนึ่งเป็นเพราะจีนเผชิญเหตุการณ์สภาพอากาศสุดขั้วที่

เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง และด้วยจำนวนประชากรจีนที่มาก เหตุการณ์สภาพอากาศสุดขั้วจึงส่งผลกระทบต่อผู้คนจำนวนมาก ส่วน**สหรัฐฯ** อยู่อันดับ 7 ของดัชนี CRI ระยะสั้นปี 2565 เนื่องจากสหรัฐฯ เผชิญความเสียหายทางเศรษฐกิจที่รุนแรงจาก พายุเฮอริเคนพัดถล่มรัฐฟลอริดาถึง 2 ลูกในปีนั้น ขณะที่**ยุโรป**กลายเป็นภูมิภาคที่อากาศอบอุ่นขึ้นเร็วที่สุด วิกฤต สภาพภูมิอากาศที่รุนแรงขึ้นทุกขณะ กำลังถูกซ้ำเติมด้วยสงครามการค้าที่กำลังบั่นทอนความร่วมมือระหว่างประเทศ จนกระตุ้นความกังวลว่าความพยายามในการแก้ไขวิกฤตสภาพภูมิอากาศอาจต้องเผชิญกับอุปสรรคสำคัญ ซึ่งสามารถ พิจารณาในมิติต่าง ๆ ได้ดังนี้

- **การลดทอนความร่วมมือระหว่างประเทศ** การแก้ไขปัญหาสภาพภูมิอากาศเป็นความท้าทายระดับโลกที่ต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างประเทศ แต่เมื่อความขัดแย้งระหว่างประเทศมหาอำนาจเกิดขึ้นจะบั่นทอนความเชื่อมั่น และความร่วมมือในการดำเนินการตามข้อตกลงต่าง ๆ รวมถึงการเจรจาข้อตกลงใหม่ ๆ อาจถูกลดความสำคัญลง

- **การชะลอการผลักดันนโยบายสีเขียว** ท่ามกลางสงครามการค้าที่จุดรั้งการเติบโตทางเศรษฐกิจ ประเทศต่าง ๆ หันมาให้ความสำคัญกับการปกป้องผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจของประเทศตนเอง และลดทอนความจริงจังในการดำเนินนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมที่อาจเพิ่มต้นทุนการทำธุรกิจ นโยบายที่สำคัญจึงอาจถูกเลื่อนออกไปหรือลดความเข้มข้นลงเพื่อลดภาระต่อภาคธุรกิจ

- **การลงทุนโครงการพลังงานสะอาดชะงักงัน** ความผันผวนทางเศรษฐกิจที่เกิดจากสงครามการค้าอาจทำให้นักลงทุนชะลอการตัดสินใจลงทุนโครงการสีเขียว เพราะขาดแรงจูงใจจากภาครัฐ ขณะเดียวกัน มาตรการกีดกันทางการค้าอาจส่งผลกระทบต่อห่วงโซ่อุปทานพลังงานสะอาดและทำให้ต้นทุนการดำเนินโครงการสูงขึ้น

ปัจจุบันผู้ประกอบการกำลังเผชิญความท้าทายที่ซับซ้อนทั้งจากความผันผวนทางการค้าที่เพิ่มสูงขึ้น ควบคู่ไปกับภัยคุกคามที่รุนแรงขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งการปรับตัวเพื่อรับมือกับความท้าทายดังกล่าวอย่าง สมดุลจะเป็นกุญแจสำคัญในการสร้างความแข็งแกร่งและความยั่งยืนให้กับธุรกิจในระยะยาว ทั้งนี้ EXIM BANK พร้อมเคียงข้างและสนับสนุนผู้ประกอบการไทยอย่างครบวงจรเพื่อให้ก้าวผ่านช่วงเวลาที่ยากลำบากในโลกปัจจุบันเต็มไปด้วยความไม่แน่นอนและความท้าทายต่าง ๆ ไปได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

Disclaimer : ข้อมูลต่าง ๆ ที่ปรากฏเป็นข้อมูลที่ได้จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และการเผยแพร่ข้อมูลเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ในการให้ข้อมูลแก่ผู้ที่สนใจเท่านั้น โดย EXIM BANK จะไม่รับผิดชอบในความเสียหายใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการที่มีบุคคลนำข้อมูลนี้ไปใช้ไม่ว่าโดยทางใด